

DE SYGE

Tekstboks: Coronavirussens oprindelse

Hvordan og hvorfor opstod den nye form for coronavirus, som forårsagede sygdommen covid-19? Det spørgsmål har haft både forskernes og befolkningens interesse siden coronapandemiens udbrud.

Coronavirus er en såkaldt zoonose, altså en virus, der kan smitte både dyr og mennesker. Der er enighed om, at virussen oprindeligt fandtes hos flagermus. Der er stort set også enighed om, at virussen ikke sprang direkte fra flagermus til mennesker, men at den brugte et andet pattedyr som såkaldt mellemvært. Men derfra hører enigheden også op.

Ifølge den tidligste teori muterede coronavirus, idet den blev overført til et skældyr på et madmarked i Wuhan. Siden har mange forskere dog betvivlet, at både skældyret og madmarkedet spillede en så central rolle.

På den ene side mener flere forskere, at det er mere sandsynligt, at mellemværten var et såkaldt produktionsdyr, som fx mink eller mårhund. Disse forskere lægger vægt på, at mange dyr på et lille område skaber et optimalt miljø for smittespredning og mutationer. Desuden påpeger de, at den flagermusart, som var virussens oprindelige vært, ikke lever i Wuhan, men til gengæld er udbredt i flere områder, hvor produktionsdyr til pelsindustrien bliver opdrættet.

Nogle forskere påpeger desuden, at coronavirus ser ud til at have eksisteret tidligere og andre steder end omkring madmarkedet i Wuhan i december 2019. De mener derfor ikke, at virussen kan være opstået der, men at madmarkedet i stedet har fungeret som en såkaldt supersprederbegivenhed.

En helt anden, meget omtalt teori handler om, at coronavirus kunne være opstået på et laboratorium. Tilhængerne af denne teori fokuserer på det sammenfald, at et af Kinas førende coronavirus-laboratorium netop var placeret i Wuhan. De undrer sig desuden over, at coronavirus fra begyndelsen var i stand til at smitte meget effektivt mellem mennesker frem for at gennemgå en mere gradvis udvikling. Begge dele tyder ifølge nogle forskere på, at coronavirus er blevet gjort mere smitsomt i et laboratorium, og at denne virus så ved et uheld skulle være sluppet ud. De fleste forskere mener dog ikke, at laboratorieteorien er den mest sandsynlige forklaring på coronavirussens oprindelse.

I sommeren 2022 sandsynliggjorde forskere, at coronapandemien faktisk havde sit udspring på madmarkedet i Wuhan. Helt sikkert kan det dog ikke konkluderes, blandt andet fordi de kinesiske myndigheder har været uvillige til at tillade internationale forskere adgang til at undersøge det.